

בתי הדין לעבודה

עב 003325/01		בית דין א. לעבודה ת"א	
04/07/2004		כב' השופטת נטע רות נ.צ. מר יגאל פריימן נ.צ. מר צחי אשכנזי	בפני:

בעניין: **ינקלביץ ולנטינה**
ע"י ב"כ עו"ד בן-יצחק (אבני) עליזה **התובעת**
נגד
יותר מימון והשקעות בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד לשם **הנתבעת**

פסק - דין (משלים)

א. השתלשלות העניינים

1. התובעת הגישה תביעה לקבלת שכר עבודה, פיצויי הלנת שכר, דמי הודעה מוקדמת, פדיון חופשה ודמי הבראה.
  2. במסגרת תביעתה, שהוגשה ביום 5.4.01, טענה התובעת כי היא הועסקה בנתבעת מיום 1.5.99 ועד ליום 29.6.01, כאשר ביום 22.12.99 מונתה כמנכ"ל הנתבעת שעיסוקה בתחום שיווק דלקנים ומכשירי מירס.
  3. התובעת טענה כי הנתבעת "קיצצה" באופן חד צדדי את שכרה לחודש פברואר 2001 שעמד על 10,000 ₪ ברוטו, ושילמה לה סך של 7,000 ₪ ברוטו בלבד.
כמו כן טענה כי שכר חודש ינואר 2001 שולם לה באיחור של 21 יום וכך גם שכר עבודתה לחודש פברואר 2001 ששולם באיחור של 14 יום. עוד טענה התובעת כי הנתבעת ניכתה משכר חודש ינואר 2001 סכום של 4,000 ₪ זאת על אף שעל פי הסכם בין הצדדים היא היתה זכאית לקזז סך של 1,000 ₪ בלבד בגין החזר הלואה שנטלה התובעת מן הנתבעת.
  4. התובעת הוסיפה וטענה כי היא פוטר מהנתבעת בשל קיצוצים וכי לא שולמו לה פיצויי פיטורים.
4. לאור כל האמור, תבעה התובעת את הסכומים כדלהלן:

לטענת הנתבעת התובעת לא פרעה את החזרי ההלוואה החל מחודש נוב' 2000.

הנתבעת הודתה בכתב ההגנה כי ניכתה משכרה של התובעת סך של 4,000 ₪ אך לטענתה ניכוי זה נעשה בגין החזר הלוואה עבור 3 חודשים רטרואקטיבית וכן טענה כי התובעת קיבלה בעקבות הניכוי שיק על סך 3,000 ₪ מחברה קשורה בשם **"יתר סוכנות לביטוח 1989 בע"מ"**.

הנתבעת הודתה כי התובעת זכאית לסך של 15,000 ₪ בגין פיצויי פיטורים וזאת לאחר שהיא (הנתבעת) בחרה (לטענתה) שלא להפעיל את רף הענישה המקסימלי בגין הפרות המשמעת הנטענות המיוחסות לתובעת.

הנתבעת הודתה גם בזכאותה של התובעת לתשלום פדיון חופשה בסך של 5,660 ₪ ולתשלום דמי הבראה בסך של 846 ₪ אך טענה כי יש לנכות מהסכומים המגיעים לתובעת את יתרת ההלוואה בסך של 7,000 ₪ ומשכך, התשלום המגיע לתובעת מסתכם ב- 14,506 ₪. הנתבעת ציינה כי סכום זה הוצע לתובעת בעבר אך היא סירבה לקבלו.

6. ביום **3.7.02** ניתן פס"ד חלקי במעמד הצדדים אשר חייב את הנתבעת לשלם לתובעת סך של 21,506 ₪ תוך 30 יום בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום מתן פסק הדין (3.7.02) ועד למועד התשלום בפועל.

החייבים בפסק הדין התבססו על הפירוט שהופיע בסעיף 20 לתצהיר שהוגש מטעם הנתבעת (שנערך על ידי מר רובין), פירוט אשר במסגרתו הודתה הנתבעת בזכאותה של התובעת לקבלת הסכום שנפסק כדלהלן: **"סך של 15,000 ₪ כפיצויי פיטורים, סך של 5,660 ₪ בגין פדיון חופשה, סך של 846 ₪ בגין דמי הבראה"**.

בתצהיר מר רובין צויין כי נכון למועד הגשת התצהיר, ההלוואה שנטלה על ידי התובעת מהנתבעת נפרעה במלואה.

7. ביום 27.2.03 ניתן פסק דין (משלים), בהעדר התייצבות מטעם הנתבעת, לפיו חוייבה הנתבעת בתשלום יתרת הסכומים שפורטו בכתב התביעה ובתצהיר התובעת (מעבר לאלה **שנפסקו בפס"ד החלקי) בצירוף פיצויי הלנה מלאים והפרשי הצמדה וריבית על סכומים שאינם נושאים פיצויי הלנה**. וזאת ממועד הגשת כתב התביעה (כשם שנתבע בכתב התביעה) ועד למועד התשלום בפועל.

8. בעקבות בקשה לביטול פסק דין מיום 27.2.03 שהגישה הנתבעת ולעיכוב ביצועו, הגיעו הצדדים ביום 18.5.03 להסכמה. הסכמה זו פורטה בפרוטוקול הדיון מאותו מועד כאשר

עיקריה של ההסכמה הם אלה: פסק הדין המשלים מיום 27.2.03 לא יבוטל בכל הנוגע לסכומי הקרן שנפסקו במסגרתו בסך של 35,875 ₪ למעט הסכום שנפסק בגין שכר חודש מרץ 2001 (בסך 9,000 ₪). לגבי סכום זה הגיעו הצדדים להסכמה לפיה הסכום יקבע מחדש על ידי בית הדין בהתאם להסדר המצויין בפרוטוקול. הצדדים אף הסכימו להשאיר לשיקול דעתו של בית הדין את נושא פסיקת פיצויי ההלנה, הפרשי ההצמדה והריבית על סכומי הקרן וכן את פסיקתן של הוצאות המשפט 'ר' עמ' 8 לפרוטוקול מיום 18.5.04.

9. לאור הסכמת הצדדים כאמור לעיל ביום 18.5.03, תוקן פסק הדין מיום 27.2.03 כך שסכומי הקרן שנפסקו (למעט שכר חודש מרץ 2001) נשארו על כנם ואילו החיוב בהפרשי הצמדה ופיצויי הלנה בוטל. תיקון זה נעשה במסגרת החלטה מיום 18.5.03 שניתנה כאמור במעמד הצדדים.
10. ביום 15.6.03 הודיעה התובעת לבית הדין כי היא מסכימה לכך שסכום הקרן שיפסק לזכותה בגין משכורת חודש מרץ 2001 יעמוד על סך של 5,000 ₪ בלבד. הודעה זו היתה מוסכמת על הנתבעת בהתאם להודעת הצדדים במהלך הדיון מיום 18.5.03 ובהתאם להחלטה שנתנה תוקף להסכמה זו.
11. לאור האמור, ובהתאם להסכם מיום 18.5.03 הגישו הצדדים לבית הדין סיכומים, לעניין פסיקת הפרשי הצמדה וריבית, פיצויי הלנה והוצאות משפט. אציין במאמר מוסגר, כי לאחר הגשת סיכומי הצדדים נדרש בית הדין ליתן החלטות נוספות הן בשל כך שסיכומי הצדדים לא הוגשו בהתאם להחלטות בית הדין והן בשל חילוקי דיעות שהיו בין הצדדים ביחס לתוכן הסיכומים.
12. עולה מן הדברים כי במסגרת פסק דין זה נדרשים אנו להכריע בשאלת קביעתם של פיצויי הלנה, הפרשי הצמדה וריבית והוצאות משפט וכן לתקן את הסכום שנפסק בגין שכר חודש מרץ 2001, כך שהוא יעמוד על סך של 5,000 ₪ בלבד במקום 9,000 כפי שנפסק בפסק הדין מיום 27.2.03.
13. התובעת טענה במסגרת סיכומיה וביחס לעניינים העומדים להכרעה בפסק דין זה כי יש לחייב את הנתבעת בהפרשי הצמדה וריבית כחוק על כל רכיבי השכר שאינם נושאים פיצויי הלנה, וזאת בשים לב לכך שהפרשי ההצמדה והריבית נועדו לשמור על ערך הסכומים שהגיעו לה במועד קום הזכאות.

התובעת הוסיפה וטענה כי יש לפסוק לזכותה פיצויי הלנה מלאים בגין שכר עבודה שלא שולם במועדו ובגין פיצויי פיטורים וזאת משום שלא התקיימו לטענתה הטעמים המאפשרים את הפחתתם בהתאם לסעיפים 18 ו-20 לחוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 (להלן: "חוק הגנת השכר") ולאור חוסר הסמכות של בית הדין להפחית את פיצויי ההלנה שעה שאין מתקיימים טעמים אלה. התובעת אף טענה לחוסר תום לב מצד הנתבעת בניהול ההליכים ועתרה לכך שבית הדין יביא זאת בחשבון לעניין פסיקת הוצאות המשפט.

14. הנתבעת טענה מאידך כי אין לפסוק לזכות התובעת סכומים מעבר להפרשי הצמדה וריבית וזאת אף ביחס לסכומים הנושאים על פי הדין פיצויי הלנה (שכר עבודה ופיצויי פיטורים) בשים לב לכך שהתובעת בהתנהגותה (בהטלת עיקולים ששיתקו את פעולת הנתבעת ובהמנעותה מלפרוע את סכום פסק הדין החלקי מתוך סכום הערבות הבנקאית שהופקדה), עיכבה במו ידה את ביצוע התשלומים והקשתה על הנתבעת לפרוע אותם במועד. כמו כן, טענה הנתבעת כי יש לזקוף לזכותה את העבודה שהיא היתה נכונה לוותר על בירור עובדתי של טענותיה ביחס לסכומים שנותרו שנויים במחלוקת וזאת על מנת להביא לסיום הדיון במהרה.

הנתבעת אף טענה כי אין לחייבה בפיצויי הלנה גם לאור מצבה הכלכלי הקשה, מצב בו מודה גם התובעת.

15. לאחר שעיינו בחומר המצוי בתיק, ובהתאם להסכמת הצדדים כאמור לעיל, אנו פוסקים כי בגין הסכומים שאינם נושאים פיצויי הלנה, ישולמו הפרשי הצמדה וריבית כחוק כדלהלן:

15.1. בגין הסכום של 10,000 ₪ שנפסק כדמי הודעה מוקדמת, ישולמו הפרשי הצמדה וריבית החל ממועד הגשת התביעה (5.4.01) ועד למועד התשלום בפועל. מסכום הפרשי הצמדה והריבית המתקבל, ינוכו הפרשי הצמדה וריבית בלבד ששולמו בגין סכום הקרן בהתאם לפסק הדין החלקי מיום 3.7.02.

15.2. בגין הסכום של 9,545 ₪ שנפסק עבור פדיון חופשה ישולמו הפרשי הצמדה וריבית החל ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל. מסכום הפרשי הצמדה והריבית כאמור לעיל, ינוכה הסכום ששולם עבור הפרשי הצמדה וריבית בגין פדיון חופשה עבור התקופה שממועד מתן פסק הדין החלקי ועד למועד תשלומם של סכום הקרן בפועל.

15.3. בגין הסכום שנפסק בסך של 846 ₪ בגין דמי הבראה, ישולמו הפרשי הצמדה וריבית החל ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל, כאשר גם מסכום

זה ינוכו הפרשי הצמדה וריבית ששולמו בגין התקופה שממועד מתן פסק הדין החלקי ועד למועד התשלום בפועל בגין רכיב זה של התביעה.

16. אשר לסכומים הנושאים פיצויי הלנה קרי - הסכומים שנפסקו כשכר עבודה ופיצויי פיטורים, מוצאים אנו להתייחס תחילה לתפנית שחלה בפסיקתו של בית הדין לעבודה בכל הנוגע להיקף שיקול הדעת הנתון לבית הדין בעניין פסיקת פיצויי הלנה ובעניין הטעמים להפחתתם. עמד על כך בית הדין הארצי לעבודה בע"ע 30029/98 **מכון בית יעקוב למורות נ. ג'וליה מימון** עבודה ארצי כרך ל"ג (36) 25 באומרו:

"יש לבית הדין שיקול דעת ועליו להפעילו. אין בית הדין חותמת גומי. עליו להפעיל את שיקול דעתו בצורה מדודה ועליו לבחון את תום ליבו של המעביד והעובד את הנסיבות האובייקטיביות ולתת משקל לתכליתו של החוק שקבע סנקציה דרקונית זו."

נטעים כי ברוח קביעה זו נפסק לאחרונה, במספר פסקי דין, כי סעיפים 18 ו-20 לחוק הגנת השכר - המתפרשים לאור תכלית החוק ולאור עיקרון המידתיות הקבוע בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו - אינם מונעים הפחתה של פיצויי הלנה וזאת אף בנסיבות החורגות מאלה הקבועות בהם. כך למשל נפסק לאמור:

"... הפרשנות הראויה והמידתית של חוק הגנת השכר ושל סעיפים 18 ו-20 הימנו היא זו שלפיה נתון לבית הדין שיקול דעת רחב ביחס להפחתת פיצויי ההלנה. זאת אפילו אם לא הוכח בפניו קיומו של אף לא אחד מן התנאים הקבועים בסעיפים הללו." (נר' עב 6992/00 ביטש יצחק נ. אדוקי זליה ואח' מיום 25.5.03 להלן: "עניין ביטש" וכן ר' עב 301327/98 רטיק טוליו נ. חזי (חביאר) גודדון עבודה אזורי כרך ל"ג 690).

לאור זאת נפסק בעניין ביטש כי שיעור פיצויי ההלנה צריך להקבע באופן המאזן כראוי בין התכלית ההרתעתית של חוק הגנת השכר ושל הסנקציה של פיצויי הלנה שעוגנה בו מחד לבין זכות הקניין של המעביד וההגנה עליה (על בסיס עיקרון המידתיות) - מאידך.

עוד נקבע בעניין ביטש כי לשם השגת האיזון הנ"ל ניתן להסתפק במקרים רבים בפסיקת פיצויי הלנה מופחתים אשר די בהם לעשות את הלנת השכר לבלתי כדאית מבחינה כלכלית עבור המעביד ולא - מעבר לכך.

באותו עניין למשל חייב בית הדין את הנתבעים בתשלום פיצויי הלנה מופחתים והעמיד אותם על עלותו המשוערת של האשראי שהיו הנתבעים נדרשים לשאת בו עד למועד מתן פסק הדין לו לו מצד ג' את הסכום אותו חוייבו לשלם לתובע כפיצויי פיטורים. לצורך

כך, הסתמך בית הדין בקביעתו את שיעור הריבית על פירסומי החשב הכללי תוך שהוא מביא בחשבון את שיעור הריבית שבין "ריבית הפריים" לבין "ריבית הפיגוריים".

17. סבורים אנו, כי הטעמים עליהם עמד בית הדין **בעניין ביטש**, בכל הנוגע לשיעור פיצויי ההלנה, כוחם יפה אף לכאן. משמע, סבורים אנו כי יש לחייב את הנתבעת בפיצויי הלנה מופחתים בגין הסכומים שלא שולמו במועד, בשיעור אשר די בו לעשות את העיכוב בתשלום לבלתי משתלם מבחינה כלכלית. כמו כן, יש להביא בחשבון את המחלוקת שהיתה בין הצדדים ביחס לזכאות התובעת לקבלת חלק מן התשלומים אותם תבעה התובעת כשכר עבודה לנוכח סכום ההלוואה שלוותה וכן יש להביא בחשבון את נכונותה של הנתבעת לוותר על בירור טענותיה בעניין זה, על מנת להביא לסיומו של הסכסוך בהקדם. כמו כן, יש לשקול את מצבה הכלכלי הקשה של הנתבעת, שאינו שנוי במחלוקת ואת הנזק הצפוי לה ולעובדיה במקרה של חיוב בפיצויי הלנה מלאים.

משכך ולנוכח השיקולים הללו, אנו מחייבים את הנתבעת בתשלום פיצויי הלנת פיצויי פיטורים מופחתים כדלהלן:

בגין הסכום של 20,000 ₪ (מתוכו נפסק לזכות התובעת סך של 15,000 ₪ בפסק הדין החלקי, וסך של 5,000 ₪ ביום 27.2.03) ישולמו ע"י הנתבעת הפרשי הצמדה וריבית על הסכום הנ"ל של 20,000 ₪ ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל וזאת בניכוי הפרשי הצמדה וריבית ששולמו (ככל ששולמו), בגין הסכומים שנפסקו כפיצויי פיטורים. כמו כן אנו מחייבים את הנתבעת בתשלום סכום נוסף, אותו אנו מעמידים על 4,500 ₪ כפיצויי הלנה (מופחתים).

18. בנוסף, אנו מחייבים את הנתבעת לשלם לתובעת הפרשי הצמדה וריבית בגין הסכומים שנפסקו לחובת הנתבעת בגין שכר עבודה (סך של 5,000 ₪ עבור חודש מרץ 2001, סך של 3,000 ₪ עבור חודש פברואר 2001 וסך של 3,000 ₪ עבור חודש ינואר 2001) וזאת ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל בתוספת סך של 5,000 ₪ כפיצויי הלנת שכר מופחתים בגין שכר עבודה ששולם באיחור.

19. כמו כן, אנו מחייבים את הנתבעת בתשלום הוצאות משפט בסך כולל של 4,000 ₪.

20. כל הסכומים שנפסקו כאמור לעיל, ישולמו תוך 30 יום מהמועד שיומצא לנתבעת פסק דין זה.

21. בנוסף, ובהתאם להסכמת הצדדים, פסק הדין מיום 27.2.03 מתוקן באופן בו הסכום שעל הנתבעת לשלם לתובעת בגין שכר עבודה בגין חודש מרץ 2001 יועמד על 5,000 ₪ במקום 9,000 ₪ כפי שנקבע בפסק הדין הנ"ל.

22. המזכירות תשלח העתק מפסק דין זה לצדדים בדואר.

ניתן היום א' בתמוז, תשס"ד (20 ביוני 2004) בהעדר הצדדים.

נטע רות, שופטת

נ.צ. מר צחי אשכנזי

נ.צ. מר יגאל פריימן

003325/01 עב 720 נטע רות
ציפורה דוידי

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה